

Att studera friluftsliv

Projekt A. En Gemensam Empirisk Arena (GEA)

Anders Lindhagen SLU

Ulla Romild Mittuniversitetet

Peter Fredman Mittuniversitetet, Etour

Gabriel Bladh Karlstad Universitet

Rosemarie Ankre Mittuniversitetet, Etour

Daniel Wolf-Watz Mittuniversitetet, Etour

Syfte med Projekt A (GEA)

Utöver det övergripande syftet att förse hela forskningsprogrammet med empiriska data

- Analysera deltagande, icke-deltagande och hinder inom olika friluftaktiviteter
- Förbättra friluftstatistiken och metoder för att mäta friluftsliv
- Beskriva och analysera fallstudieområden från det svenska friluftslandskapet

En Gemensam Empirisk Arena

- Omfattande arbete med enkätformuläret för att få in frågor från alla delprojekt, två provenkäter
- Postenkät skickad till 4700 vuxna (18-75 år)
- Slumpmässigt urval av folkbokförda i Sverige
- Extra urval i tre regioner
 - Torup (Malmö) 1000 extra enkäter
 - Delsjön (Göteborg) 500 extra enkäter
 - Blekinge (Skärgårdsfrågor) 800 extra enkäter
- Totalt 7000 enkäter

Hur många svarade?

Riksurvalet 39,5 %

Torup 31 %

Delsjön 35 %

Blekinge 41%

Totalt 2579 svar motsvartande 38,1%

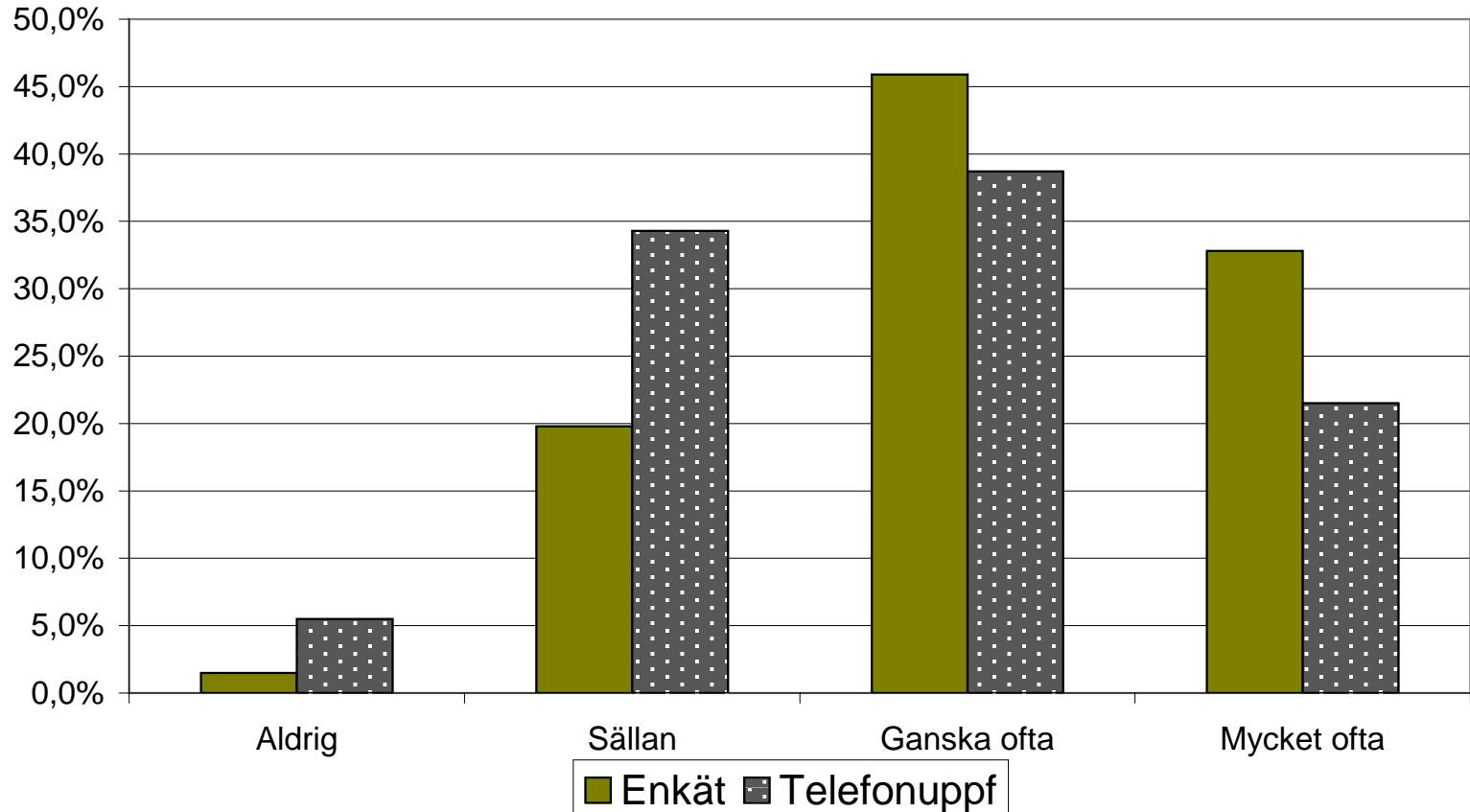
Efter korrigerering för t ex retur, felaktiga adresser och sjukdom

Telefonuppföljning

Anledning att inte fylla i enkäten:

Har inte haft tid att fylla i frågeformuläret	31 %
Har inte haft lust att fylla i frågeformuläret	22 %
För långt frågeformulär och/eller för komplicerade frågor	16 %
Påstår sig inte ha fått någon enkät	9 %
Har glömt bort att fylla i/sända in formuläret	7 %
Är inte intresserad av friluftsliv	4 %
Svarar i princip aldrig på några frågeformulär	3 %
Språkproblem	1 %
Annat	6 %

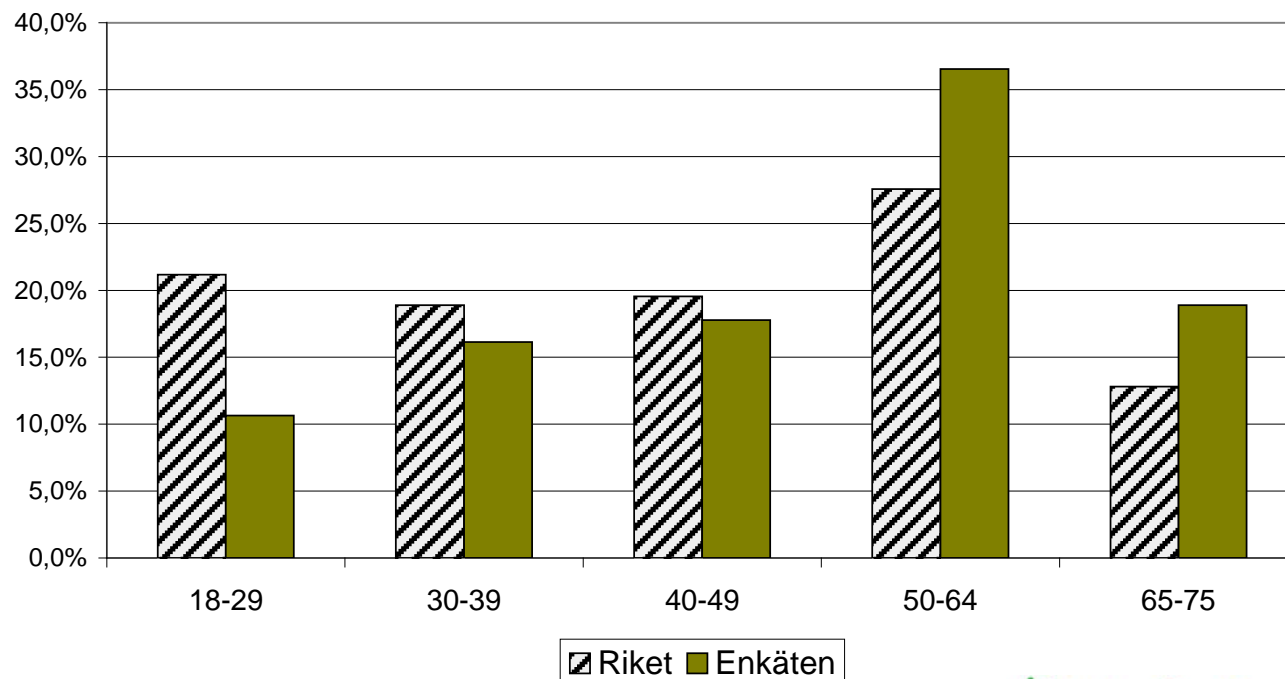
Ungefär hur ofta är du ute i naturen på helger?

Vilka svarade?

Vissa avvikelser från riksgenomsnittet

Åldersfördelning för män

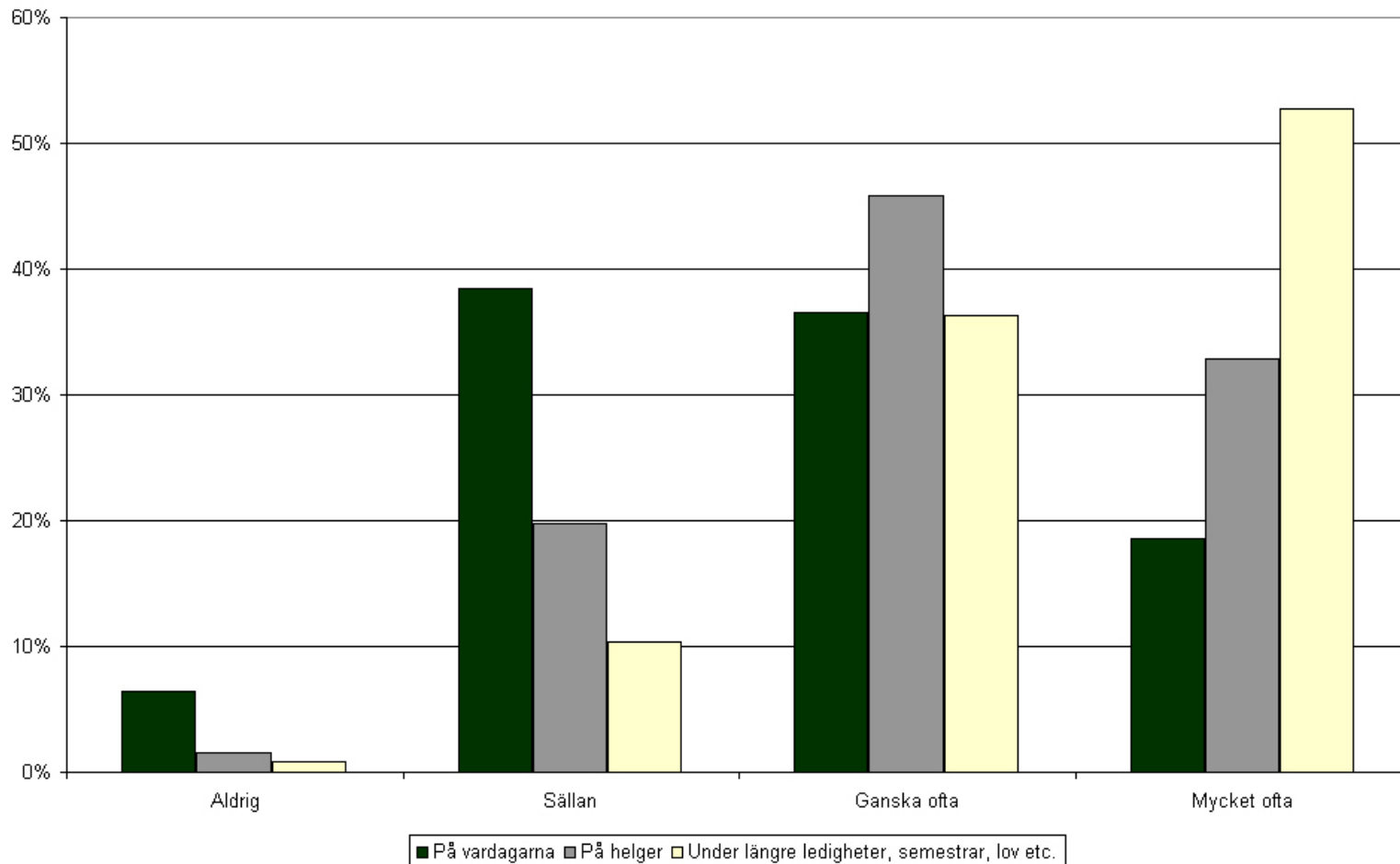

Konsekvenser av bortfallet

Försiktighet i tolkning av resultat där man kan förvänta sig stora skillnader i underrepresenterade grupper

I övrigt ligger är materialet starkt och felaktigheter pga bortfallet bedöms vara lika stort eller mindre än slumpfelet vilket innebär att resultaten från de svarande totalt sett ger en god bild av hela populationen.

Ungefär hur ofta är du ute i naturen?

	Ingen gång	1-5 gg ^r	6-20 gg ^r	21-60 gg ^r	Mer än 60 gg ^r	Bortfall
1. Strövat i skog och mark	9,6%	27,0%	27,1%	20,3%	16,0%	36
2. Tagit nöjes- och motionspromenader av annat slag	5,3%	12,6%	21,5%	28,2%	32,5%	49
3. Promenerat med hund	61,5%	11,1%	6,6%	5,0%	15,8%	48
4. Vandrat i fjällen	83,9%	12,6%	3,0%	0,4%	0,2%	48
5. Vandrat på vandringsleder i låglandsterräng	69,5%	20,2%	7,2%	2,1%	1,1%	52
6. Joggat/terrängsprungit	64,1%	12,6%	9,8%	7,6%	6,0%	49
7. Gått stavgång	74,4%	8,6%	7,4%	5,6%	3,9%	45
8. Cyklat i terrängen (MTB)	86,2%	7,3%	3,9%	1,6%	1,0%	58
9. Cyklat på vägar	25,4%	17,3%	21,2%	14,6%	21,4%	39
10. Åkt rullskridskor/inlines/rullskidor	93,0%	4,2%	1,6%	0,7%	0,5%	49
11. Åkt skateboard	97,7%	1,0%	0,6%	0,3%	0,3%	51
12. Badat utomhus i sjö/hav	24,3%	30,6%	27,1%	11,6%	6,4%	51
13. Seglat kanot/kajak	8,5%	10,0%	2,1%	0,2%	0,1%	46
14. Seglat vind/vågsurfat	90,8%	5,7%	2,1%	0,9%	0,5%	45
15. Kört/åkt vattenskidor/wakeboard	95,1%	3,3%	1,1%	0,3%	0,2%	47
16. Gått på snöskor	98,2%	1,3%	0,5%	0,1%	0,0%	46
17. Åkt utför på skidor	77,1%	13,4%	7,0%	1,7%	0,7%	42
18. Åkt snöskoboard	96,1%	2,6%	0,9%	0,2%	0,1%	47
19. Kört/åkt motorbåt	62,9%	20,0%	11,2%	4,1%	1,8%	38
20. Kört/åkt snöskoter	89,3%	6,6%	2,6%	1,1%	0,5%	42
21. Spelat pairoball, röllspel (darr) etc	95,6%	1,9%	0,2%	0,3%	0,1%	43
22. Går i trädgården	89,2%	0,2%	0,2%	0,0%	0,0%	54
23. Går i trädgården	2,8%	2,5%	2,9%	6,9%		39
24. Jagat	91,3%	5,0%	2,1%	2,3%	1,3%	43
25. Kört/åkt hundspann	98,9%	1,0%	0,1%	0,0%	0,1%	43
26. Kört/åkt vattenskotter/jetski	97,4%	2,2%	0,4%	0,0%	0,0%	44
27. Spelat golf	85,1%	7,0%	3,0%	3,1%	1,8%	42
28. Orienterat	94,4%	3,8%	1,0%	0,6%	0,2%	43
29. Klättrat, bestigit berg	92,6%	5,5%	0,9%	0,5%	0,5%	44
30. Åkt pulka/kälke	72,3%	18,8%	6,7%	1,3%	0,9%	45
31. Ridit i terräng	92,4%	4,2%	1,4%	0,6%	1,3%	49
32. Arbetat i trädgården	15,7%	17,0%	25,5%	23,8%	18,1%	40
33. Tältat/övernattat i naturen	80,0%	14,2%	3,4%	1,4%	1,0%	51
34. Haft picknick eller grillat i naturen	19,8%	40,9%	28,8%	7,9%	2,7%	38
35. Studerat växter/djur/fågelskådat	61,3%	22,8%	9,8%	3,3%	2,7%	40
36. Mediterat, yoga eller liknande i naturen	89,9%	6,5%	2,3%	0,7%	0,5%	44
37. Sportflugit motor- eller segelflygplan	98,3%	1,5%	0,1%	0,1%	0,1%	44
38. Seglat kite/drake, hanggliding, fallskärm, base-jump eller liknande	98,7%	1,0%	0,1%	0,1%	0,1%	47
39. Annat	83,2%	5,8%	5,0%	2,8%	3,1%	

Vanligast (åtminstone en gång/år)

1. Nöjes- och motionspromenad (95%)
2. Ströva i skog och mark (90%)
3. Trädgårdsarbete (85%)

	Ingen gång	1-5	6-20	21-60	Mer än 60	Bortfall
		gg ^r	gg ^r	gg ^r	gg ^r	
1. Strövat i skog och mark	9,6%	27,0%	27,1%	20,3%	16,0%	36
2. Tagit nöjes- och motionspromenader av annat slag	5,3%	12,6%	21,5%	28,2%	32,5%	49
3. Promenerat med hund	61,5%	11,1%	6,6%	5,0%	15,8%	48
4. Vandrat i fjällen	83,9%	12,6%	3,0%	0,4%	0,2%	48
5. Vandrat på vandringsleder						
6. Joggat/terrängsprungit	69,5%	20,2%	7,2%	2,1%	1,1%	52
7. Joggat på gångvägar	64,1%	12,6%	9,8%	7,6%	6,0%	49
8. Cyklat i terrängen	25,4%	17,3%	21,2%	14,6%	21,4%	39
9. Cyklat på vägar	25,4%	17,3%	21,2%	14,6%	21,4%	39
10. Åkt rullskridskor/inlines/rullskidor	93,0%	4,2%	1,6%	0,7%	0,5%	49
11. Åkt skridskor	97,7%	1,9%	0,1%	0,1%	0,1%	51
12. Badat utomhus i sjö/äventyrsbad	50,7%	23,8%	11,2%	2,9%	1,4%	49
13. Badat utomhus i pool/äventyrsbad	50,7%	23,8%	11,2%	2,9%	1,4%	49
14. Dykt, snorklat	88,6%	7,5%	3,0%	0,5%	0,4%	46
15. Padlat kanot/kajak	87,5%	10,0%	2,1%	0,2%	0,1%	46
16. Cyklat på stigar/sfär	20,6%	15,7%	2,1%	0,9%	0,5%	45
17. Gått på gångvägar/terräng	93,9%	1,1%	0,3%	0,2%	0,2%	47
18. Fritidsfiskat	19,9%	25,1%	9,7%	3,6%	1,7%	37
19. Åkt längskidor/turskidor	74,6%	13,8%	8,2%	2,5%	0,9%	42
20. Gått på snöskor	98,2%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	46
21. Gått på snöskor	98,2%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	46
22. Åkt snowboard	36,1%	2,6%	0,9%	0,2%	0,2%	47
23. Åkt skridskor/långfärdsskridskor	80,1%	14,8%	3,2%	1,3%	0,7%	46
24. Kör/åkt motorbåt	62,9%	20,0%	11,2%	4,1%	1,8%	38
25. Kör/åkt motorbåt	62,9%	20,0%	11,2%	4,1%	1,8%	38
26. Cyklat i terrängen	25,4%	17,3%	21,2%	14,6%	21,4%	39
27. Bedrivit geocaching	1,6%	1,9%	0,3%	0,2%	0,0%	54
28. Solbadat	18,6%	25,8%	33,5%	15,2%	6,9%	39
29. Åkt på snöskor	91,3%	3,7%	2,1%	2,3%	1,3%	43
30. Gått på snöskor	91,3%	3,7%	2,1%	2,3%	1,3%	43
31. Badat i vattenkott/åskkastare	19,4%	2,2%	0,4%	0,0%	0,0%	44
32. Spelat golf	85,1%	7,0%	3,0%	3,1%	1,8%	42
33. Orienterat	94,4%	3,8%	1,0%	0,6%	0,2%	43
34. Gått på snöskor	91,3%	3,7%	2,1%	2,3%	1,3%	43
35. Gått på snöskor	91,3%	3,7%	2,1%	2,3%	1,3%	43
36. Ridit i terräng	92,4%	4,2%	1,4%	0,6%	1,3%	49
37. Arbetat i trädgården	15,7%	17,0%	25,5%	23,8%	18,1%	40
38. Tältat/övernattat i naturen	80,0%	14,2%	3,4%	1,4%	1,0%	51
39. Haft picknick eller grillat i naturen	19,8%	40,9%	28,8%	7,9%	2,7%	38
40. Studerat växter/djur/fågelskådat	61,3%	22,8%	9,8%	3,3%	2,7%	40
41. Mediterat, yoga eller liknande i naturen	89,9%	6,5%	2,3%	0,7%	0,5%	44
42. Sportflugit motor- eller segelflygplan	98,3%	1,5%	0,1%	0,1%	0,1%	44
43. Seglat kite/drake, hanggliding, fallskärm, base-jump eller liknande	98,7%	1,0%	0,1%	0,1%	0,1%	47
44. Annat	83,2%	5,8%	5,0%	2,8%	3,1%	

... men också andra exempel på mindre vanliga aktiviteter

- Gå stavgång (25%)
- Vandra i fjällen (16%)
- Cykla i terrängen (14%)
- Gå på snöskor (2%)
- Geocaching (1%)

Hinder för ökat deltagande i friluftsliv

- ❖ Tio olika hinder analyserade
- ❖ Vardagar, helger, längre ledigheter
- ❖ "Vanligaste" hindren är
 - Saknar tid (vardag, helg, längre ledigheter)
 - Familjesituationen (vardag, helg)
 - Saknar lämpliga platser (vardag, helg)
 - Saknar partner (vardag, helg)
 - Kostar för mycket pengar (längre ledigheter)
 - Alltför fysiskt krävande (längre ledigheter)

Trender i friluftslivet

Rikstäckande undersökningar

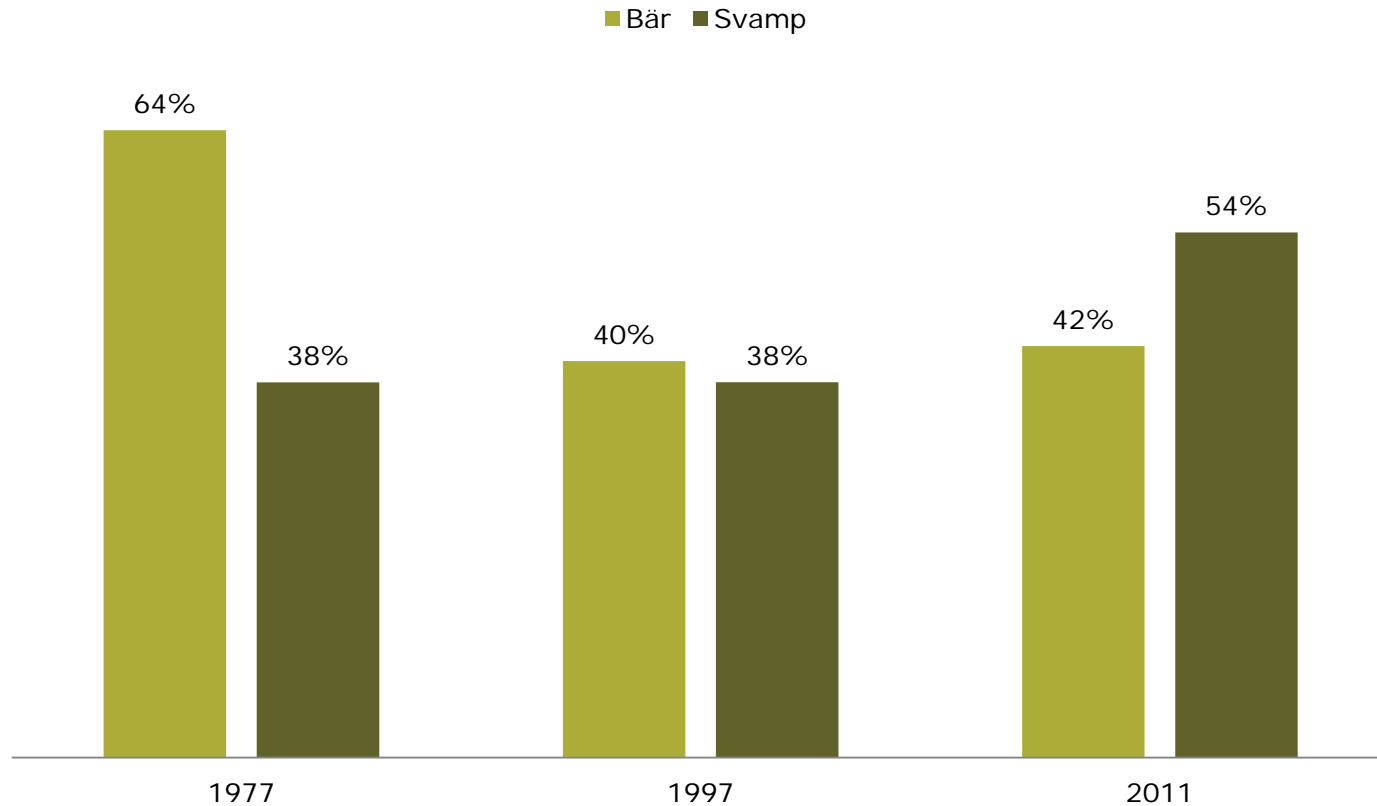
- SCB Undersökning av levnadsförhållanden 1976-
- Svensk fjällturism 1980-85, 1995-00
- Skogens friluftsliv 1977, 1997, 2011
- Jakten i Sverige 1985/86, 2005/06
- Fritidsfiske ungdom 1994, 2007

Dessutom ca 10 områdesvisa besökarstudier vilka tillåter jämförelser över tid

Andel personer 16-84 år (16-74 år 1976) som ägnat sig åt olika friluftsjaktiviteter minst en gång under senaste 12-månadersperioden. (SCB-ULF)

	1976 1)	1980- 81	1982- 83	1988-89	1990- 91	1996- 97	1998- 99	2006- 07	2008- 09	2010
Trädgårdsarbetat	65*		69		71		74	71		
Nöjes- eller motionspromenerat	73*	81	80	82	81	85	86	82		
Strövat i skog o mark	79	83	79	80	77	78	78	78	72	73
Fritidsfiskat	36*		34	31	32	33	33	29		
Jagat			7		8		7	7	7	
Vandrat på låglandsled								16		
Fjällvandrat					9		11	9		
Gjort utflykter i fritidsbåt	36*		43		40		39			
Badat utomhus/besökt friluftsbad	65*		78		75		70			
Åkt långfärdsskridskor								5		
Spelat golf							9	10		
Utförsäkning på skidor							16			
Åkt snowboard eller vindsurfat							4			
Motionerar > 1 gång/vecka	46			49	54	54	60	64	72	74
Simkunnig 200 m								88		

Andel av de svarande som plockat bär respektive svamp

Några slutsatser om trender

- Motion ökar
- Färre ensamman barn (utan vuxna) i skogen
- Färre ungdomar/unga vuxna promenerar i skog och mark
- Ökad husbehovsplockning av svamp
- Minskad husbehovsplockning av

... men vi vet förhållandevis lite om förändringar över tiden

Som man frågar får man svar

Vi behöver förbättra

Kontinuitet och regional samordning
i den statistiska uppföljningen